

Arad, 28 Iulie 1940

Nr. 31

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALĂ A EPISCOPIEI ARAD

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lel; 6 luni 150 Lel

Programul misiunilor religioase

Organizate la Sf. Mănăstire Hodoș-Bodrog în anul 1940.

Scopul pelerinajului:

Intărirea și mândrierea în aceste zile de încercare prin care trecem.

- I. La sărbătoarea: Schimbarea la Față: Pelerinajul asociației „Oastea Domnului” și altor societăți religioase și patriotice.
1. (5 Aug.) ora 15. Vecernie cu predica: „Incredere in Dumnezeu și in Biserica lui Hristos care biruie vremurile” de pr. Nicolae Ardelean-Pecica.
- Ora 16. Taina sf. Maslu cu predica: „Rostul suferinței și al lacrimilor pentru a ne face să dorim cele neperitoare” de pr. Petru Bogdan-Arad.
- Ora 18. Mărturisiri.
- Ora 20. Denii cu procesiune sfârșind cu predica: „Încercarea credinței ca foc curățitor de păcate” de pr. Gheorghe Balta-Covășinț.
- Ora 22. Șezătoare religioasă cu proiecționi și programul de ședință a asoc. „Oastea Domnului”.
2. (6 Aug.) dim. ora 4. Sf. Liturghie și Impărtășanii cu predica: „Puterea răbdării, cale spre desăvârșire” de Ieromonahul Iulian Micloș.
- Ora 7. Drumul Crucii (14 popasuri și parahidă la mormântul vlădicesc) de Prot. Caius Turicu.
- Ora 9. Sf. Liturghie (la paraclis) cu predica: „Dreptatea lui Dumnezeu și proverbința divină care guvernează lumea” rostită de pontificant.
- II. La praznicul hramului mănăstirei: Adormirea Maicii Domnului. Pelerinagiile obișnuite.
1. (14 Aug.) ora 15. Vecernie cu predica: „Încredere in Dumnezeu și in Biserica lui Hristos care buruie vremurile” de pr. Zenovie Brădean-Curtici.
- Ora 16. Taina sf. Maslu cu predica: „Rostul suferinței și al lacrimilor pentru a ne face să dorim cele neperitoare” de pr. Ioan Faur-Şimand.
- Ora 18. Drumul Crucii.
- Ora 19. Mărturisiri.
- Ora 21. Denii cu procesiune sfârșind cu predica: „Încercarea credinței ca foc curățitor de păcate” de pr. Ilarion V. Felea-Arad.
2. (15 Aug.) dim. ora 4. Sf. Liturghie și Impărtășanii cu predica: „Puterea răbdării, cale spre desăvârșire” de pr. Damian Tudor-Şega.
- Ora 6 dim. Sf. Maslu cu predica: „Preacurata Maică mijlocește tămăduiri pentru noi” de Ierom. Iulian Micloș.
- Ora 9. Sf. Liturghie (la paraclis) cu predica: „Dreptatea lui Dumnezeu și proverbința divină care guvernează lumea” rostită de pontificant.
- Ora 11. Sfințirea darurilor și încheierea misiunilor.

Duminica a 7-a după Rusalii

Cei tari

Fraților, datori suntem noi, cei tari, să purtăm slăbiciunile celor neputincioși. Așa începe Apostolul care se citește azi. Cuvintele acestea cuprind un adevăr nestrămutat. Dealungul vremilor el poate să ia forme osebite după vreme, după loc. Este un adevăr ca adevărul că soarele răsare. Au fost vremi când oamenii și închipuiau că soarele e purtat de niște cai dela răsărituri până la apusuri. Altădată li se părea că soarele singur se înalță, din puterea sa. S'a părut apoi că puteri nevăzute poartă soarele. Iarăș apoi că soarele stă locului și noi ne învățim cu pământul în jurul lui. Mai pe urmă a venit părerea că și soarele plutește, dar și pământul se ține de el și se învărte în jurul lui. Poate vor urma și alte păreri, dar adevărul nestrămutat noi îl spunem în cuvintele că soarele răsare, fără să ne mai gândim, că e tras, că singur se înalță, sau că pământul se învărte în jurul lui.

Așa și în cuvintele sfântului apostol Pavel, adevărul nestrămutat este acesta: cei tari să poarte slăbiciunile celor neputincioși.

Ce trebuia să se înțeleagă atunci din aceste cuvinte, e limpede din cuprinsul cărții. Anume, unii aveau o credință luminată. Știau ce pot și ce nu-i voie să mănânce. Alții erau puțin învățați și de teama să nu păcătuiască, mâncau numai legume. Cei învățați disprețuiau pe cei neînvățați, iar cei neînvățați osândeau pe cei învățați. Sfântul apostol le scrie și trage o învățătură sprijinită pe un fapt din viața Mântuitorului: Că și Hristos Domnul nu a căutat să-și facă plăcerea sa, ci a luat asupra sa ocările altora. După sfântul apostol Pavel, Biserica este societatea întemeiată de Hristos Mântuitorul. Biserica este trupul tainic al lui Hristos. Oricare om intrat în Biserică prin sfântul botez, se face mădular al trupului lui Iisus Hristos. Mădularele oricărui trup se ajută unul pe altul. Te-ai lovit, de pildă, la un picior. Piciorul sufere. Ii trebuie oare capului și măinii o știință mare ca să ia cunoștință de suferința piciorului și să se apropie să pună leacul?

Așa și în biserică. Suntem toți mădularele aceluiaș Trup, hrăniți și sfințiti cu acelaș sfânt Sângel Domnului prin sfânta Cuminecătură. Atunci ce mare știință se cere să știi că avem să purtăm slăbiciunile celor neputincioși. E de ajuns să ai credință că ești mădular al Bisericii, al Trupului lui Hristos.

Atunci cine sunt cei tari și care sunt cei neputincioși? Cei învățați sunt tari față de cei neînvățați, cei mari față de cei mici, cei bogați

față de cei săraci, cei sănătoși față de cei bolnavi, conducătorii față de cei conduși.

O, și câtă trebuință am avea în zilele noastre, ca cei tari să poarte slăbiciunile celor neputincioși! Nu e trebuință nici azi de o știință deosebită. La închisoarea dintr'un oraș (Călărași) era un paznic (F. Ghibuță). Pentru acesta nu era o pedeapsă mai mare decât să nu fi fost lăsat Dumineca la biserică. Din leafa lui mică tot des cumpăra pâine și o împărțea celor din închisoare. Nu hotărăște, câtă pâine le dădea. Lucrul cel mare era dragostea lui față de nenorocii din închisoare. Cei din închisoare sunt, de obicei, osândiții judecătoriilor și ai lumii. Ei stau acolo încrezîntăți că toată lumea i-a osândit, toată lumea îi urăște. La rândul lor și ei urăsc toată lumea. Dar cum aștepți să nu urască, când nimeni nu-i iubește, când nimeni nu vrea să poarte slăbiciunea lor? Dragostea pusă pe pâinea împărțită de paznic, trebuie să fi încolțit dragoste și în inimile celor din închisoare.

Dar nu toți seamănă dragoste, cum a semănat acel paznic. Avem atâtia slujbași, cărora li se pare că ei sunt puși în slujba statului pentru nedreptătirea, pentru prigonirea, apăsarea celor ce le intră în oficii. Iți vine să crezi că aceștia au scos din graiul lor orice vorbă bună. Și lumea o fi căutând și lege și dreptate, dar știe că nu tu faci legea desăvârșită, nu tu dai dreptatea cea dreaptă și se mulțumește cu o vorbă bună, mânăgăietoare.

Așa e și în familie. Sunt bărbăți cari s-au scărbit să sufere, când soțiile sunt bolnave. Sunt femei cari nu pot purta vorbele urâte și aspre ale bărbătilor. Sunt copii cari se înstrăinează de părinți și părinți cari încep să și urască copiii, pentrucă și în unii și în alții a secat izvorul de iubire și să deschis altul, de ură. Iată, ce povestea odată o fetiță: De câtva timp se întâmplă, aproape în fiecare zi, să sparg câte o farfurie. Odată tata îmi spuse: Dacă se mai întâmplă, rândul viitor te snopesc în bătaie. A doua zi după asta, pe când spălam vasele, spărsei o cană de lapte. Mi se făcu frică, adunai repede cioburile și le aruncai. Atunci veni tata cu o curea. De frică lăsai să-mi scape și celealte vase și mă luă la bătaie. După aceea, când el se îndepărta, îl amenințai cu pumnul, iar inima îmi clocotea de mânie. (G. G. Antonescu: Pedagogia generală, citat după H. Zulliger).

Așa e în tot locul. Școlarul va urî pe învățătorul care nu știe să-i arate iubire. Soldatul va urî pe ofițerul sau subofițerul care n'are dragoste părintească față de el.

Hristos Mântuitorul a biruit lumea prin iubirea lui față de lume. Și lumea era lumea cea

răsvrătită, păcătoasă, rea. Dar a biruit-o și a dobandit milioanele ei de suflete pentru că i-a purtat slabiciunile, i-a iertat păcatele, mai ales pentru că anume s'a pogorât din slava cerurilor în peștera din Vitleem și în mocirla lumii, ca pe noi să ne înalțe la sine.

Cei tari să se scoboare cu dragoste la cei slabii. Să fie îngăduitorii față de slabiciunile lor. Să-i întărească și trupește și sufletește. Să-i facă să se încreadă în puterea lor și în dragostea celor tari. Pentru aceasta e deajuns un strop de dragoste din nețarmurita dragoste a lui Iisus Hristos. Dragostea înfrătește pe cei tari cu cei neputincioși. Dragostea ne face pe toți fii ai aceluias Tată și împreună moștenitori cu Hristos. Amin.

F. C.

Cântarea bisericească

O problemă deosebit de importantă a Eparhiei noastre e pe cale de a fi rezolvată în mod fericit, de către P. S. Sa Păt. Episcop Dr. Andrei Magieru; este vorba de cântarea bisericească.

Cântarea noastră de strană a suferit în timpul din urmă modificări cu totul străine de adevărata ei melodie. Aceasta pentru faptul, că fiecare cântăreț a căutat să dea cântării o interpretare cumva personală, trecută prin prisma vederilor, sentimentului și cunoștințelor sale de melodie, sens și ritm, chiar fără intenție. Rezultatul a fost că la un moment dat doi cântăreți din aceeași strană nu cântau la fel.

Nu s-ar putea spune că n'am avut oameni care să fixeze cântarea bisericească pe portativ. Dimpotrivă, Eparhia noastră a avut – și o poate spune cu mândrie – doi perfecti cunoșcători ai cântărilor de strană. Domnii profesori: Trifon Lugoian și Atanasie Lipovan timp indelungat au lucrat din tot sufletul pentru fixarea cântărilor bisericești pe note liniare. Cu toate acestea, s'a ajuns la constatarea că aproape fiecare sat își are specificul său propriu în cântările de strană și fiecare cântăreț avându-și felul său de a cânta.

Pentru a pune capăt acestor schimbări și interpretări diferite, Prea Sfintă Sa Părintele Episcop Andrei a dispus uniformizarea cântărilor de strană din toată Eparhia Aradului, prin fixarea lor definitivă pe portativ.

S-ar părea acum că nici o greutate nu mai există pentru rezolvarea acestei probleme, a cântării de strană. Cu toate acestea, imi iau îndrâsneala să spun că greutatea cea mare abia aici iese la iveală, când aceste cărți cu cântările fixate pe portativ ajung în mâna cântăreștilor de strană. Spun acest lucru, pe baza afirmațiunilor oamenilor de specialitate în muzica bisericească, că și din proprie constatare. Nici o altă artă nu este supusă mai mult greșelii de interpretare, decât muzica – mai ales cea bisericească. – Pentru a putea pătrunde o cântă-

tare bisericească aranjată pe portativ, nu este suficientă numai citirea sau solfegierea notelor muzicale, oricără de corect, ci mai presus de toate este absolut necesar a cunoaște înțelesul strict al textului pe care-l reprezintă ele și scopul suprem ce trebuie atins neapărat prin efectul melodiei.

Cred deci necesar să ne ocupăm în momentul de față de rolul adevărat al cântării de strană și scopul ei în biserică, pentru a ajunge cât de puțin la o adevărată înțelegere și interpretare a cântării bisericești.

Cântarea liturgică sau bisericească nu este altceva decât rugăciunea trecută în poezie și muzică. În primăvara cuprinsului, cântarea bisericească consună exact cu rugăciunea, însă diferă doar ca formă, sau mai bine zis ca mod de exprimare. Deosebire categorică între ele nu există, deoarece în biserică orice cântare este o rugăciune, rolul și scopul lor fiind identice. Rugăciunile cu melodii, cântările bisericești, influențează asupra sentimentului religios într'o măsură neasemănătă de mare. Melodia dă expresiune sufletului încălzit de rugăciunea făcută în taină.

Iată dar, că atât rugăciunca tainică, cât și cea exprimată prin melodie au același rol: identificarea sufletului cu actul liturgic, – cu Dumnezeu. – Ceeace înaltă pe credincios în rugăciune până la Dumnezeu, este textul liturgic, din al cărui conținut înalt, melodia pornește că ceva necesar și se ridică în slavă intocmai că gândul curat al rugăciunii. Melodia este aşadar în permanență legată de textul din care îsvorește, pe care-l interpretează, căruia îi scoate în relief toate frumusețile și semnificația lui mistică. Ea își justifică existența numai ca interpret, ca mijlocitoare a sentimentului religios.

O melodie, oricără de frumoasă ar fi ea, dacă nu îsvorește din text, dacă nu este expresiunea fidelă a sentimentelor imnului pe care-l interpretează, este falsă.

Pentru a-și ajunge scopul dorit în biserică, melodia trebuie să fie adevărată. Adevărul numai prin adevărat, adeca printre o interpretare justă, poate fi tradus în melodie. Fiecare interpretare adevărată este rezultatul înțelegerei, poartă înălțimea cugetului și căldura inimii (Cornel Givulescu). Cântarea bisericească în care aceste două condiții fundamentale nu se unesc, este stearpă.

De fapt cântărețul trebuie să treacă melodia prin structura sufletului său, însă cu scopul de a-l mișca, de a-l predispune la rugăciune; prin cântarea sa va uni gândul său cu cel al credincioșilor și cu ei împreună formând o biserică vie, unde toți credincioșii laudă pe Dumnezeu cu gura și cu inima. Acesta este rostul cântării în biserică: de a uni cugetul cu simțirea. Modificarea personală produce neînțelegere în melodie și îngreiază unirea în rugăciune. Va fi poate mai frumos într'un fel decât într'altul, „dar numai adevărul este adânc și vecinic; frumosul este supus gustului generațiilor” (C. G.).

I. Brândășiu

Care-i cel mai frumos graiu?

Așa se întreabă multă lume. Si fiecare naște își laudă graiul ei. Al uneia sună dulce, al alteia aspru; un graiu se învață usor, altul nu; unul are cuvinte lungi, altul foarte scurte. Care graiu totuși este mai frumos?

Văți întrebăt vreodată? Si ați stat să judecați limba diferitelor neamuri de oameni pe care le-ați auzit vorbind? Un om nu poate învăța ușor o limbă nouă. Stai într'o adunare de bulgari, de unguri, de francezi, ori de români, nu înțelegi nimic. Si totuși, când te duci într'o biserică și vezi oameni rugându-se, le înțelegi limba.

Chiar un turc, când il văd vinerea sănd „turcește” și rugându-se în „legea” lui, înțeleg ce spune, simțesc ce-i spoptesc buzele, desi acele șoapte nu sunt pe graiul meu și nu le-am auzit niciodată.

Limba rugăciunii este cea mai înțeleasă de toată lumea. Si de aceea cel mai frumos graiu este graiul rugăciunii. Niciunul altul nu vorbește oricarei inimi, niciunul altul nu se îndreaptă către orice minte și nu i se deschide orice inimă. Închipui-vă în genunchiașii creștini de toate nașile. Nu înțelegeți toate cuvintele, dar știți ce spun.

De aceea, la întrebarea din fruntea acestor rânduri, răspunsul este scurt: Cel mai frumos și cel mai înțeles graiu – graiul inimii – este graiul rugăciunii.

Prin el inimile pătrunse de misticul și arzătorul dor după darurile divine, se descătușează de trupeștile griji, hrânindu-se numai din mana rugăciunii. Pe aripile ușoare ale ei, prin sunetele ei melodioase, pline de acorduri serafice, se înalță încet, încet pe cărăruia cerului, până la picioarele tronului divin petrecând în comuniune mistică cu Dumnezeu. Prin ea, inimile cari înțeleg divinul graiu al ei, se unesc într-o singură simțire și petrec pe pământ, ca în c.c. Ele se roagă împreună în fața aceleiași cruci, aprinse de același dor, se unesc unele cu altele nu în timpul care trece și în carne care desparte, ci în Dumnezeul care unește și rămâne în viață. Murmurându-și împreună rugăciunea, ele se însoiară, deodată, până în cele mai tainice și mai sfinte firisoare. Se ating și se pătrund unele pe altele prin simfamintele lor de iubire, cari sunt legate de Dumnezeu și de nemărginire. Își împărtășesc năzuințele lor spre veșnicie, nădejdile cele mai sfinte și-si dau una altiei o fericire ce depășeste pământul și tărâmul simțurilor.

Aceasta este frumusețea graiului rugăciunii. Si este frumos nu pentru că este înțeles de mulți oameni, și pentru că grăeste mai mult inimii, ci mai ales pentru că e înțeles, este primit de Dumnezeu.

Ați auzit de femeia bananeiană, acea mamă necăjită, care a stăruit în rugă către Domnul Hristos, până ce i-a plinit-o. El să făcea că n-o aude, că n-o înțelege. Si a purces mai departe; dar mama nu se lasă. Fiica ei era bolnavă și ea cerea tămaduirea. Si stăruința ei a adus ceeace dorea mai serbinte: însănătoșirea fiicei sale.

Iată urmarea graiului ce se îndreaptă către inima lui Dumnezeu. Niciodată și nicăieri nu are alt sfârșit. Nici-o

rugăciune nu se pierde înzadar, ca fumul, niciuna nu se irosește spre paguba credinciosului, ci toate merg la Dumnezeu, să-i înduoșeze inima. Așă văzut cum se scutură pomii toamna! Vântul le împrăștie frunzele, le poartă încotro săntămâplă, le presară pe unde-l îspitesc toane săgalnice.. Dar nici una nu se pierde sărac rost, ci fiecare putrezește și și îngășă pământul pe care a fost lepădată. Așă mai văzut cum Domnul cerne norii, de reversă peste ogoare rodnicie și sănătate! Fiecare strop are de împlinit o lipsă, după cum nu i de prisos nici o rază care cade dintru înălțimea ca să lumineze și să încâlzească pământul.

Deacă zic: graiul rugăciunii este graiul cerului, unde el răsună neincetat: în rugi și în cântări. El este graiul Mântuitorului, al Preasfintei Sale Maici și al tuturor sfintilor, care-l vorbesc neincetat.

Nu departe tare de noi s'a arătat Dumnezeu unei fete. Si între altele i-a spus: genunchii Maicii Mele sunt roși de înghenuncheri, rugându-se pentru lume.

Auziți toți, acum și vă cutremurați. Alții vorbesc limba dumneziească a rugăciunii pentru noi. Iar noi, noi cei cari avem nerău de acesta, ce facem?

Frații mei, vorbiți voi orice grai vreți în legăturile zilnice și în treburile ce săvârșiți, dar nu uitați și de celălalt: graiul rugăciunii, pe care l' ascultă, cu-atâtă dragoste Mântuitorul. Faceți-vă neincetat o comoară din aceste nestemate ale măntuirii susținutului...

Fericiti credinciosii cari vorbesc în chip desăvârșit cel mai frumos graiu; al rugăciunii!

Vasile St. Guzu
student teolog – Arad

Sumarele

Sesiunii ordinare din anul 1940 a Adunării Eparhiale ținută în 26-27 Maiu 1940.

SE DINTA a IV-a

ținută la 28 Maiu 1940, orele 17, în sala festivă a Academiei Teologice din Arad.

Președinte: Prea Sfântia Sa Episcopul Eparhial Dr. Andrei Magieru. Secretar: Dr. Sever T. Covaciu.

Procesul verbal al ședinței a III-a nefiind încă redactat, verificarea se va face odată cu verificarea procesului verbal al ședinței prezente.

55. La propunerii și interpelări nu ia nimeni cuvântul.

56. Dl. Dr. Iustin Marșieu cetește raportul comisiunii de control, instituită prin hotărîrea Adunării Eparhiale No. 93/1926, raportul fiind cuprins într'un proces verbal.

Adunarea Eparhială ia la cunoștință raportul,

57. Comisia de organizare și validare prezintă raportul general No. 2295/940 al Consiliului Eparhial secțiile unite și prin dl. raportor Dr. Cornel Iancu propune, iar

Adunarea Eparhială în ce privește raportul în general îl ia la cunoștință, urmând să fie tipărit în întregime ca anexă la actele și desbaterile Adunării. (Anexa B.)

58. Asupra părții speciale din raportul general al Consiliului Eparhial secțiile unite, No. 2295/940 de sub II. pct. 1. privitor la înființarea Episcopiei Ortodoxe române din Timișoara în baza Decretului lege No. 3998 din 7 Nov. 1939, publ. în Mon. Of. No. 259, din 8 Nov. 1939, dl. raportor Dr. Cornel Iancu arată că după ce Eparhia Aradului a consimțit să cedeze Episcopiei din Timișoara teritoriile din jud Timiș-Torontal, cum și protopopiatele Balinț și Birchiș din județul Severin n'a primit, cum ar fi logic și echitabil, protopopiatele Zărard, Băița, Deva, Dobra, Ilia și Orăștia din jud. Hunedoara, rămânând astfel Eparhia Aradului redusă la teritorul județului Arad. Propune ca Adunarea să hotărască în sensul, că refuzul cererii de a se atribui cele 6 protopopiate Eparhiei Arad să-l considere numai de vremenic și să-și susțină toate drepturile, ca la timp potrivit să ceară și reclame din nou cele 6 protopopiate, cari și din punct de vedere geografic, ca și al împărțirii în ținuturi a țării, trebuie în mod firesc să fie anexate Eparhiei Arad.

Dl. Aron Petruțiu arată că întregirea Eparhiei cu cele 6 protopopiate să susține și din punct de vedere economic-financiar. Propune alegerea unei comisii speciale din sânumul Adunării Eparhiale, care să redacteze un memoriu, în care să cuprindă toate argumentele de ordin istoric, geografic, etc. care apoi să se înainteze forurilor superioare, iar dacă nu s-ar obține rezultatul dorit, să fie supus M. S. Regelui. Mai arată că adunarea cetățenească ținută în Arad la 12 Oct. 1935, când s'a discutat în mod public această chestiune, a condionat consimțământul la înființarea Episcopiei Timișorii, de compensarea noastră cu județul Hunedoara.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop arată că această problemă e cu mult mai importantă decât să se treacă peste ea la ordinea zilei. Arată cum Prea Fericitul Mitropolit Andrei Saguna, prin testamentul său, a cerut să ia ființă Episcopia Ti-

mișorii în mod independent și deci nu prin transferarea Episcopiei dela Caransebeș. Arată că Timișoreni s-au împărțit în două părți, unii cerând transferarea Episcopiei dela Caransebeș, iar alții Episcopie nouă. Aradul a avut totdeauna o linie dreaptă, afirmând că Timișoara merită o Episcopie, însă e necesară o nouă arondare a Eparhiilor din Mitropolia Ardealului. Așa s-au exprimat toate Adunările Eparhiale din trecut, iar în August 1939 s'a exprimat la Sfântul Sinod același lucru, de a ceda deci Eparhiei Timișoara tot teritorul ce cade spre sud de Mureș, afară de comunele situate în jud. Arad, dar în schimb să primim tot teritorul ce cade spre nord de Mureș, adecă cele 6 protopopiate din jud. Hunedoara. Sub raport numeric să cedăm Timișorii cca. 145.000 suflete și să primim în schimb din jud. Hunedoara cca. 120.000 suflete. Arhiepiscopia de Sibiu însă n'a voit să admită compensarea, fiindcă liceul din Brad a fost înființat de Mitropolitul Andrei Saguna și azi e administrat tot de Arhiepiscopie, voind să cedeze numai protopopiatele Ilia și Dobra. Consultând Consiliul Eparhial plenar, a trebuit să refuzăm această aranjare.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop arată că va trebui să se țină seamă de faptul că dacă Aradul s-ar fi opus, Episcopia de Timișoara n'ar fi luat ființă, că deci noi am făcut singuri posibilă înființarea acelei Episcopii. Aradul a dat cu generozitate nu numai Timișorii ci și Orăzii, înzestrând cele două Eparhii, pentru că Aradul să rămână apoi cel mai sărac. E un semn al vremii și acesta, de a nu fi înțeles acest gest al nostru. Dar nu trebuie să fim pessimiști. Această lipsă de înțelegere nu trebuie să fie motiv de ceartă ori dușmanie. Va veni timpul când vom fi înțeleși și până atunci să ne îngrijim de sufletele credincioșilor, din cari să formăm aci la granița de vest cel mai puternic bastion al romanismului ortodox, un zid de suflete vii. Prea Sfinția Sa cere să se aprobe propunerea comisiei.

Adunarea Eparhială aprobă propunerea comisiei în sensul că refuzul cererii de a se ceda Eparhiei Arad protopopiatele Zărard, Băița, Deva, Dobra, Ilia și Orăștia, și consideră numai de vremenic și își susține toate drepturile ca la timp potrivit să ceară și să reclame din nou aceste protopopiate, cari atât geografic, cât și din punct de vedere

al împărțirii țării pe ținuturi, în mod firesc trebuie să se anexeze Eparhiei Aradului.

59. Asupra părții speciale din raportul general Nr. 2295/940 a Consiliului Eparhial secțiile unite, dela pct. 2, privitor la condițiunile candidaților la alegerile eparhiale, comisia propune să se declare obligatorii pentru toți cei care doresc să candideze în viitor.

Prea Sfântia Sa Părintele Episcop arată că după rapoartele protopopilor, consiliile parohiale erau formate înainte de 1936 din exponenții partidelor politice, unii având în familie membrii sectari, sau chiar trăind în concubinaj. În felul acesta a trebuit să se reglementeze dreptul de a fi eligibil în consiliul parohial. La început desigur că măsura a produs nemulțumiri, dar ea repede a fost înțeleasă și astăzi avem în consiliile parohiale pe cei mai buni credincioși din comunele noastre. Măsura în mod logic a trebuit extinsă și asupra alegerilor eparhiale. De altfel s'a creat chiar o jurisprudență a Sfântului Sinod în aceasta privință. Este spre cinstea acestei Eparhii, că ea cea dintâi a reușit fără vre-o rezistență să introducă acele principii selective, care de altfel vor trebui să se introducă în toate Eparhiile ortodoxe din țară; toți membrii Adunării acesteia au declarații la dosar că intrunesc toate condițiunile,

Adunarea Eparhială hotărăște, că condițiunile de: a) a nu face parte din organizațiile francmasonice sau afiliate acelora, b) că membrii familiei lor să nu fie eterodoxi, sectari sau aconfesionali, — și c) să fie cununați după ritul bisericii ortodoxe, — sunt și rămân obligatorii pe viitor pentru toți cei ce doresc să fie aleși membri ai Adunării Eparhiale.

60. Dl. raportor Dr. C. Iancu, asupra pct. 3 din raportul general al Consiliului Eparhial, secțiile unite Nr. 2295/1940, privitor la noua arondare a protopopiatelor, care s'a dispus prin art. VI, din Decretul lege No. 3998/939 și hotărârea Consiliului Eparhial No. 84 din 11 Ian. 1940, propune, iar

Adunarea Eparhială hotărăște, ca cele 3 protopopiate noi preconizate la Pecica, Săvârșin și Cermei să se realizeze după putință și la timp potrivit.

61. În ce privește pctele 4—7, din aceași raport general al Consiliului Eparhial, secțiile unite, Nr. 2295/940, comisiunea de organizare și validare propune, iar

Adunarea Eparhială hotărăște să fie luate la cunoștință, cu mențiunea că se exprimă mulțumiri pr. Virgil Mihulin pentru sărguința, hârnicia și cinstea cu care a condus lucrările de exactor eparhial, ce i-au fost încredințate, cum și pentru faptul că n'a lăsat nerezolvat nici un act în urma sa.

Deasemenea să se ceară din nou Ministerului să înainteze în grad pe funcționarii Consiliului Eparhial prot. Simion Stana, pr. Aurel Pârvu, pr. Teodor Draia, pr. A. Cuznețov, pr. Ilie Șeran și diaconul Dimitrie Dărău, fiindcă aceștia au împlinit de mult vechimea în gradul ce au, astfel că înaintarea lor este legală; în fine, ca postul de secretar consistorial să fie complectat cât mai curând, fiind un post necesar.

In ce privește alegerea consilierilor onorifici în cele 3 secțiuni ale Consiliului Eparhial, apoi a 6 delegați în Congresul Național Bisericesc și 6 membri în Comisiunea de împărțirea fondurilor comune cu noua Eparhie a Timișorii, comisia de organizare și validare constată că alegerile s'au și făcut în ședința II-a Adunării.

62. Se cetește raportul comisiunii de organizare și validare asupra adresei Arhiepiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu No. 5626 bis. din 23 Mai 1940, prin care se trimite hotărârea Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Nr. 53 privitoare la situația ce s'a creat Academilor teologice din Ardeal, prin legea învățământului superior din 4 Nov. 1938 și se propune, iar

Adunarea Eparhială se solidarizează cu hotărârea Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, pe care adoptând-o, va lua aceleași măsuri.

63. Comisiunea de organizare și validare, asupra raportului special al Ven. Consiliu Eparhial No. 1636/940, privitor la moțiunea votată în conferință intimă a preotilor din protopopiatul Sarcia ținută la 21 Martie 1940 în Becicherecul-mare Jugoslavia, prin care arătând situația bisericii române din statul Jugoslav, protestează contra tendințelor de a schimba situația actuală a acestei biserici și a o îngloba în Eparhia Timișorii, până la aranjarea situației prin convenție dela stat la stat, și în fine moțiunea prin care se validarea alegerilor de mireni din circ. electorală Sarcia, care s'a făcut cu observarea normelor legale, — propune, iar

Adunarea Eparhială ia la cunoștință acea moțiune.

(Vă urma.

Informații

● **D-1 Radu Budășteanu**, ministrul Cultelor și Artelor, a luat o serie de decizii privitoare la măsurile de interes general pentru o căt mai bună funcționare a departamentului ce conduce. Anume:

1. Tăerea subvenției bugetare a cultului mozaic.
2. Ordine formale adresate tuturor slujitorilor altarului creștin de a nu mai oficia pe viitor Sfânta Taină a botezului pentru mozaici.

Această dispoziție se impune pentru rațiuni superioare de stat, nu numai slujitorilor cultului ortodox, ci și reprezentanților celorlalte culte creștine din cadrul statului român.

3. Interdicția formală de participare a preoților în consiliile de administrație, — retribuți sau onorifici, directori, casieri etc. — comitete de conducere alele de către cu caracter pur spiritual, cultural sau caritabil, ori ce activitate în afara altarului fiind străină harului preoțesc și în consecință prejudiciabilă inaltei misiuni de creare și menținere a sufletului național, ce incumbează în prim loc slujitorilor altarului.

● **Ludovic Frint**, superintendent confesiunii evanghelico-lutherane din Arad, a decedat în vîrstă de 90 ani. Înmormântarea i s-a făcut în Arad, Dumineca în 21 Iulie 1940. La prohodirea din biserică au luat parte autoritățile civile și bisericești din Arad, în frunte cu P. S. S. Părintele Episcop Andrei, d-1 col. I. Băleanu prefectul județului și d-1 gen. Al. Vlad primarul Municipiului Arad.

Decedatul a avut simpatii în rândul tuturor confesiunilor arădane. Prin firea și infâțișarea lui era binevoieitor cu toată lumea. Așa se explică participarea la înmormântarea lui a unei mari multimi de popor din rândul confesiunilor populației Aradului. Lui i se dătoarează zidirea bisericii și a casei parohiale lutherane din Arad, piața Luther.

Dumnezeu să-l ierte!

● **D-1 prof. Horia Sima**, fostul ministru al Cultelor și Artelor, considerat demisionat dela catedra de filosofie dela liceul de băieți din Lugoj pe ziua de 1 Aprilie 1939, pentru lipsă nemotivată dela catedră, este reintegrat în învățământ pe ziua de 27 Iunie 1940.

● **Judecata conștiinței**. Acum câțiva ani în urmă a fost asasinat Eusebiu Popovici profesor liceal din Capitală. Unul dintre asasini, I. Rășcanu, nepotul profesorului s'a sinucis prin strangulare în locuința părinților din str. Carol Davila 93, arătând într-o scrisoare că face funestul gest din cauza remușcărilor suferite pentru asasinat.

● **Interzicerea tăerii rituale**. Ministerul agriculturii a dispus ca la abatoare tăierea vitelor să se facă după ce mai înainte au fost amețite, urmând ca pentru acest scop să se țină un personal anume pregătit în acest scop. Această măsură, prin care se interzice așa numita tăere rituală prescrisă prin cultul evreesc, urmărește scopul de a cauza animalelor la tăere mai puțină durere.

● **Războalele Angliei**. În ultimii 300 de ani Anglia a purtat război în 237 de ani: contra Franței 10 războae în 73 de ani, contra Spaniei 8 războae în 48 de ani, contra Țărilor de Jos 7 războae în 36 de ani, contra Danemarcei 6 războae în 23 de ani, contra Rusiei 4 războae în 7 ani, contra Chinei 3 războae în 9 ani, contra Statelor Unite 2 războae în 13 ani, contra Suediei 2 războae în 6 ani, contra Prusiei 2 războae în 6 ani, contra Egiptului 2 războae în 2 ani, contra Turciei 3 războae în 7 ani, contra Austriei 2 războae în 11 ani, contra Germaniei 2 războae în 5 ani.

● **D-1 Gh. Mariță**, croitor român ortodox, anunță că după ce a făcut un curs special, pentru croitor reverenților și al nobililor, și-a deschis atelierul în str. Dr. I. Petran Nr. 5. Roagă on. cler să îi dea tot sprijinul, cu toată încredere că va fi bine servit.

Anunț școlar

Se aduce la cunoștința celor interesați că petițiunile de primire în Academia Teologică din Arad pentru anul școlar 1940/41 se vor înainta Consiliului Eparhial Ortodox Român din Arad, până la data de 15 Septembrie 1940, anexând în original următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat sau cea de seminar teologic, sau de școală normală confesională ortodoxă cu 8 (opt) clase.
2. Extras de botez dela oficiul parohial eliberat în timpul cel mai recent.
3. Certificat medical, prin care să se constate integritatea corporală și spirituală a petitionarului.
4. Certificat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține petitionarul.
5. Certificat dela preotul locului că știe citi cu litere cirile și că are aptitudini pentru cântări.
6. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.
7. Cei ce cer și sunt primiți ca solvenți vor înainta obligațiune din partea părinților sau a tutorului că vor plăti regulat cheltuielile de întreținere obligatorii în internat în cursul anilor de studii.
8. Taxele școlare pentru studenții care se înscriu întrăînă date sunt de 1.100 lei, iar pentru cei ce continuă studiile 1.000 lei.
9. Taxele de întreținere în internat sunt: 10.000 lei anual, care sumă se plătește în 3 rate anticipative la Rectorat: 4.000 lei la înscriere 3.000 lei la 1 Ianuarie 1941 și 3.000 lei la 1 Aprilie 1941.
10. Toți studenții sunt obligați a locui în internatul teologic.
11. Nici un student nu poate fi primit în Academia Teologică sau la examene, dacă nu este în ordine cu taxele școlare și de internat.
12. La intrarea în internat fiecare student va aduce cu sine: 6 cămași, 6 perechi de indispensabili, 3 cămași de noapte, 6 perechi de ciorapi, haine de pat (una sau două perini, una plăjomă sau pătură, fiecare cu câte 2 schimburi albe, 2 cearșafuri și una cuvertură de pat albă), 3 ștergere, 3 servete, un pahar, o ceașcă, 3 farfurii, 1 lingură, 1 lingurită, 1 cuțit, 1 furculiță, piepten, săpun, perie de dinți, de haine, de ghete și

imbrăcământea necesară. Studenții sunt obligați să-și procure și purtă uniforma preotească-reverenda. Fără de aceste obiecte niciun student nu va fi primit în internat.

13. Petițiunile se vor timbra legal și se vor scrie cu mâna proprie. Cele netimbrate, ori neînțestrante cu actele cerute, se vor restituî nerezolvate.

14. Petiționarii vor indica domiciliul și oficiul poștal, scrise corect și legibil.

15. Înmatriculările și înscrierile studenților se fac la Rectoratul Academiei în zilele de 27–30 Septembrie 1940. Cei întârziati pot fi înmatriculați și înscriși numai cu aprobarea Consiliului Eparhial.

16. Cursurile vor începe la 1 Octombrie 1940. Toți studenții se vor mărturisi la Pă. Duhovnic al școalei la începerea cursurilor.

3-3 Consiliul Eparhial Ort. Rom. din Arad.

Concurs

de burse pentru studenții Academiei Teologice ort. rom. din Arad.

Se publică concurs pentru 15 (cincisprezece) burse pentru studenții, care se vor înscrie în anul școlar 1940/41 în cursul prim al Academiei Teologice din Arad.

Petiționarii vor înainta cererile Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad până la 1 Septembrie a. c. Cererile vor fi însoțite de următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat, sau cea de seminar teologic sau de școală normală confesională ortodoxă cu opt clase.

2. Extras de botez dela oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent.

3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține petiționarul.

4. Certificat medical, prin care să se constate integritatea corporală și spirituală a petiționarului.

5. O copie de pe fișa personală a petiționarului, eliberat de direcția școalei, unde a absolvit.

6. Certificat despre starea materială a părinților.

7. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.

Din bursă se vor acoperi în întregime taxele de întreținere în internat, primind bursierii și câte o uniformă preotească (reverendă). Bursierii vor plăti numai taxele de înscriere și școlare în suma de 1.100 Lei.

Bursierii vor aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de indispensabili, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de ciorapi, haine de pat (1–2 perini, 1 plapomă, sau patură fiecare cu 2 schimburi albe, 2 cearșafuri și 1 cuvertură de pat albă), 3 ștergare, 3 servete, 1 pahar, 1 ceas și 3 farfurii, 1 lingură, 1 linguriță, 1 cuțit, 1 furculiță, piepten, săpun, perie de haine, de dinți și de ghete, precum și imbrăcământea necesară. Fără de aceste obiecte nici un student nu va fi primit în internat.

Petiționarii vor indica domiciliul și oficiul poștal scrise corect și legibil.

Înmatriculările și înscrierile studenților se fac la Rectoratul Academiei Teologice în zilele de 27–30 Septembrie 1940, iar cursurile vor începe la 1 Octombrie 1940.

3-3 Consiliul Eparhial Ortodox Român din Arad

Nr. 3418/1940.

Comunicate

C. Preoți sunt invitați să stăruiască pe lângă părinții absolvenților cursului primar cari s-au distins în școală să-și trimiță ființe lor la Școala Normală confesională ortodoxă „Dimitrie Tichindeal” din Arad.

Prospectul pentru anul școlar 1940/41 s'a publicat în numărul trecut al Organului Eparsial, iar absolvenții școalei noastre Normale vor fi și pentru viitor cei dintâi chemați să ocupe posturile de cântăreți bisericești.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 19 Iulie 1940.

✓ Andrei
Episcop.

Prot. Caius Turicu
cons. referent eparhial.

Nr. 3416/1940.

Arhiepiscopia Bucureștilor face cunoscut tuturor, că ieromonahii Ambrozie Toma, Pantelimon Susală și Ghedeon Bunescu din schitul Slănic, jud. Muscel, au fost excluși din modahism pentru nesupunere.

Consiliul Eparhial

Nr. 3306/1940.

Se aduce la cunoștința tuturor că Arhiepiscopia Cernăuților și Mitropolia Bucovinei și-a așezat, deocamdată, sediul în orașul Suceava.

Arad în 19 Iulie 1940.

Consiliul Eparhial

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință că în ziua de 4 Aug. a. c. la orele 2 p. m. în localul școalei confesionale Nădăbești, se va ține licitație cu oferte închise pe baza planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial Nr. 2773/1940, pentru lucrările de continuare a zidirii bisericii din filia Nădăbești. Cons. parohial își rezervă dreptul ca în caz nefavorabil a ofertelor să se continue imediat cu licitație verbală.

Prețul de strigare pentru toate lucrările de zidire este de lei 173.973.

Planul, devizul și caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial ort. rom. din Susani de unde se administrează filia Nădăbești.

Concurenții vor depune odată cu oferta 10% vadiu din prețul oferit.

Concurenții nu vor putea pretinde cheltuieli de participare la licitație.

Lucrările vor începe imediat după aprobația contractului de către Ven. Cons. Eparhial ce se va încheia cu întreprinzătorul.

In caz că nu se vor prezenta concurenții la data susamintată, licitația se va ține în ziua de 11 Aug. tot la aceiaș oră și în acelaș loc.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările aceluia antreprenor în care are mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

Nădăbești, 21 Iulie 1940.

Pr. Ioan Bădescu
cond. of. paroh.